

Załącznik nr 3

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej z oceny realizacji zaleceń

Nazwa kierunku studiów: ekonomia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Kazimierza
Wielkiego w Bydgoszczy

Data przeprowadzenia powtórnego postępowania oceniającego: 15 czerwca
2021r.

Warszawa, 2021r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Zalecenia wymienione w uchwale nr.....Prezydium PKA z dnia.....	3
3. Charakterystyka realizacji zaleceń i ocena skuteczności wdrożonych działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń	5
4. Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikających ze zmian przepisów prawa	19
5. Podsumowanie i propozycja oceny spełnienia kryteriów, w odniesieniu do których zostały sformułowane zalecenia wymienione we wskazanej uchwale	19
5.1. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	20
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Jakub Brdulak, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Elżbieta Bukalska, ekspert PKA
2. mgr Paweł Adamiec, sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku ekonomia prowadzonym w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały Nr 519/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 17 lipca 2020 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2020/2021.

PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku studiów. Zgodnie z Uchwałą Nr 385/2020 z dnia 2 lipca 2020r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej sformułowało zalecenia, które Uczelnia była zobowiązana wdrożyć.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona za pośrednictwem środków komunikacji na odległość zgodnie z obowiązującą procedurą. Rozpoczęła się od spotkania z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie kierunku studiów, w celu omówienia szczegółów wizytacji oraz poruszając kwestie merytoryczne. Zespół oceniający PKA odbył wszystkie spotkania zgodnie z harmonogramem wizytacji. Ponadto dokonano oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych. Podczas spotkania podsumowującego pracę zespołu oceniającego dokonano podsumowania stopnia realizacji zaleceń.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Zalecenia wymienione w uchwale nr 385/2020 Prezydium PKA z dnia 2 lipca 2020r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1.

1. Zgodnie z programem studiów uzyskiwane na tym kierunku efekty uczenia się, zawierają dyscypliny, dla których wskazano kilkuprocentowe udziały efektów uczenia się. Są to dyscypliny wspomagające, których wskazanie w uchwale jest zbędne. W tym kontekście korekta procentowego udziału dyscyplin, do których zgodnie z programem studiów przypisano efekty uczenia się polegać będzie na wyeliminowaniu dyscyplin wspomagających, do których przyporządkowano kierunek.

2. Kierunkowe efekty uczenia się odpowiadają bardziej profilowi ogólnoakademickiemu niż praktycznemu, ponieważ zdecydowanie przeważają efekty związane z wiedzą teoretyczną, a nie umiejętnościami praktycznymi, czy kompetencjami społecznymi. Jednocześnie niektóre sformułowania użyte w opisie efektów uczenia się nie odpowiadają poziomowi studiów pierwszego stopnia. Należy, zatem zwiększyć udział efektów w zakresie kompetencji i umiejętności praktycznych z uszczupleniem efektów w zakresie wiedzy oraz dokonać korekty sformułowań użytych w opisie efektów uczenia się. Mając powyższe na uwadze korekta efektów uczenia się będzie polegała na ich dostosowaniu do profilu praktycznego i do poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Kierunkowe efekty uczenia się są na tyle ogólnie sformułowane, że trudno je ocenić w kontekście aktualnego stanu wiedzy czy praktyki, ale również trudno jest ocenić czy jest możliwa ich realizacja w praktyce. Konieczne jest ujęcie efektów uczenia się w taki sposób, aby każdy efekt był możliwy do zweryfikowania, iż został osiągnięty. Dokonanie modyfikacji opisu zakładanych efektów uczenia się musi skutkować dalszymi działaniami dotyczącymi dostosowania treści programowych, form zajęć, metod kształcenia, sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się, a nawet warunków kadrowych, czy infrastrukturalnych, wsparcia studentów. Korekta efektów uczenia się wywiera wpływ na cały program studiów i warunki jego realizacji.

W odniesieniu do kryterium 2.

1. W przypadku niektórych przedmiotów występuje niezgodność z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie wiodącej, do której kierunek jest przyporządkowany. Analiza sylabusów wykazała, że w szeregu przypadków na zajęciach wykorzystywane są pozycje literaturowe wydane kilkadziesiąt lub kilkanaście lat temu, które nie odzwierciedlają aktualnego stanu wiedzy. Konieczna jest korekta części sylabusów w zakresie literatury, aby była adekwatna do aktualnego stanu wiedzy.
2. Analiza programu studiów wskazała, że liczba punktów ECTS, która uzyskiwana jest w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów nie spełnia wymagań formalnych. Konieczna jest korekta liczby punktów ECTS objętych programem studiów w ramach tzw. godzin kontaktowych.
3. Wymiar 480 godzin, które zostały przyporządkowane praktykom 6-miesięcznym oraz odpowiadająca im liczba punktów ECTS (16) nie pozwala na osiągnięcie wszystkich przewidzianych na profilu praktycznym efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Zaleca się, zatem dokonanie korekty liczby godzin praktyk i odpowiadających im punktów.
4. Analiza sylabusów poszczególnych przedmiotów wskazała, iż zbyt mało jest metod takich jak projekty, czy gry symulacyjne prowadzonych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Zaleca się zwiększenie liczby zajęć o charakterze warsztatowym i projektowym kształtujących umiejętności właściwe dla praktycznego profilu studiów.
5. Studenci uczestniczą w zajęciach seminarium dyplomowego, w ramach którego realizują studia literaturowe oraz badania empiryczne. W ramach tego seminarium nie są kształtowane umiejętności obróbki i analizy danych statystycznych przy użyciu metod statystyczno-

ekonometrycznych, co związane jest z brakiem odpowiedniego przygotowania praktycznego na zajęciach ze *statystyki* oraz *ekonometrii*, które mają charakter zbyt teoretyczny i nie uczą posługiwania się odpowiednim oprogramowaniem. Konieczna jest korekta programu seminariów, tak, aby były stosowane między innymi: analizy przypadków z wykorzystaniem danych statystycznych przy użyciu metod statystyczno-ekonometrycznych, a także wprowadzenie wymogu korzystania ze źródeł obcojęzycznych.

W odniesieniu do kryterium 3.

1. Korekta metod weryfikacji i oceny osiąganych przez studentów efektów uczenia się, w taki sposób, aby zapewniały właściwą weryfikację oraz ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Przykładowo prace testowe nie weryfikują w wystarczającym stopniu osiągnięcia efektów z zakresu praktycznych umiejętności. Zasadne jest zidentyfikowanie nieprawidłowości występujących przy ocenie prac etapowych, które negatywnie wpływają na możliwości weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się. Konieczne jest usunięcie nieprawidłowości występujących przy ocenie prac etapowych.
2. Korekta tematyki prac dyplomowych do zakresu kształcenia, zakładanych efektów uczenia się, poziomu i profilu studiów,
3. Zweryfikowanie zasad przygotowywania prac dyplomowych, tak, aby zostały wyeliminowane błędy w tych pracach takie jak: brak zdefiniowania celu pracy i metod badawczych, brak wystarczającego odniesienia do prac naukowych, niewystarczająca liczba pozycji literatury krajowej i obcojęzycznej, zmarginalizowanie części empirycznej, czy błędy formalne i stylistyczne.

3. Charakterystyka realizacji zaleceń i ocena skuteczności wdrożonych działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Zalecenie	Działania naprawcze
Zgodnie z programem studiów uzyskiwane na tym kierunku efekty uczenia się, zawierają dyscypliny, dla których wskazano kilkuprocentowe udziały efektów uczenia się. Są to dyscypliny wspomagające, których wskazanie w uchwale jest zbędne. W tym kontekście korekta procentowego udziału dyscyplin, do których zgodnie z programem studiów przypisano efekty uczenia się polegać będzie na wyeliminowaniu dyscyplin wspomagających, do których przyporządkowano kierunek.	Dokonano korekty procentowego udziału dyscyplin poprzez wyeliminowanie dyscyplin wspomagających. Zgodnie ze stanem faktycznym na 15 czerwca br. (dzień odbywania wizytacji) od roku akademickiego 2021/22 kierunek został przyporządkowany w 100% do dyscypliny ekonomia i finanse. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni;

	• Ogólna charakterystyka kierunku studiów dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni; • Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za kierunek
Kierunkowe efekty uczenia się odpowiadają bardziej profilowi ogólnoakademickiemu niż praktycznemu, ponieważ zdecydowanie przeważają efekty związane z wiedzą teoretyczną, a nie umiejętnościami praktycznymi, czy kompetencjami społecznymi. Jednocześnie niektóre sformułowania użyte w opisie efektów uczenia się nie odpowiadają poziomowi studiów pierwszego stopnia. Należy, zatem zwiększyć udział efektów w zakresie kompetencji i umiejętności praktycznych z uszczupleniem efektów w zakresie wiedzy oraz dokonać korekty sformułowań użytych w opisie efektów uczenia się. Mając powyższe na uwadze korekta efektów uczenia się będzie polegała na ich dostosowaniu do profilu praktycznego i do poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.	Dokonano zmiany proporcji efektów uczenia się. Zmniejszono efekty w zakresie wiedzy, zwiększono w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Obecna proporcja efektów uczenia się: Efekty uczenia się w zakresie wiedzy – 30% Efekty uczenia się w zakresie umiejętności - 37% Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych - 33% Dokonano zmian w sformułowaniu kierunkowych efektów uczenia w celu dostosowania do profilu praktycznego i do poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni; • Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 65/2019/2020 z dnia 30 czerwca 2020; • Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za kierunek.
Kierunkowe efekty uczenia się są na tyle ogólnie sformułowane, że trudno je ocenić w kontekście aktualnego stanu wiedzy czy praktyki, ale również trudno jest ocenić czy jest możliwa ich realizacja w praktyce. Konieczne jest ujęcie efektów uczenia się w taki sposób, aby każdy efekt był możliwy do zweryfikowania, iż został osiągnięty. Dokonanie modyfikacji opisu zakładanych efektów uczenia się musi skutkować dalszymi działaniami dotyczącymi dostosowania treści programowych, form zajęć, metod kształcenia, sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się, a nawet warunków kadrowych, czy infrastrukturalnych, wsparcia studentów. Korekta efektów uczenia się wywiera	Dokonano dostosowania do zmienionych kierunkowych efektów uczenia się: – treści programowych, – form zajęć, – metod kształcenia, – sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się, – warunków kadrowych, – warunków infrastrukturalnych – rodzajów wsparcia studentów. Zmiany objęły wszystkie istotne obszary związane z realizacją programu studiów. Charakter zmian był w szczególności

wpływ na cały program studiów i warunki jego realizacji.	ukierunkowany na podniesienie praktyczności programu studiów. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni; • Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za kierunek.
--	--

Ocena skuteczności działań naprawczych

W ocenie ZO PKA działania podjęte przez Uczelnię można uznać za skuteczne.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.

Zalecenie	Działania naprawcze
W przypadku niektórych przedmiotów występuje niezgodność z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie wiodącej, do której kierunek jest przyporządkowany. Analiza sylabusów wykazała, że w szeregu przypadków na zajęciach wykorzystywane są pozycje literaturowe wydane kilkadziesiąt lub kilkanaście lat temu, które nie odzwierciedlają aktualnego stanu wiedzy. Konieczna jest korekta części sylabusów w zakresie literatury, aby była adekwatna do aktualnego stanu wiedzy.	Sylabusy zostały skorygowane m. in.: poprzez aktualizację treści programowych oraz pozycji literaturowych, zarówno w zakresie literatury podstawowej, jak i uzupełniającej. W efekcie, odzwierciedlają aktualny stan wiedzy. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni; • Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za kierunek; • Sylabusy przedmiotów.
Analiza programu studiów wskazała, że liczba punktów ECTS, która uzyskiwana jest w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów nie spełnia wymagań formalnych. Konieczna jest korekta liczby punktów ECTS objętych programem studiów w ramach tzw. godzin kontaktowych.	Analiza programu studiów wskazała, że liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów spełnia wymagania określone w art. 63 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce tj. przekracza 50% punktów ECTS, przy czym w cyklu kształcenia 2020/2021 jest to 50,7%, a w cyklu kształcenia 2021/2022 już 51,7%. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni; • Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za kierunek; • Program studiów.

Wymiar 480 godzin, które zostały przyporządkowane praktykom 6-miesięcznym oraz odpowiadająca im liczba punktów ECTS (16) nie pozwala na osiągnięcie wszystkich przewidzianych na profilu praktycznym efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Zaleca się, zatem dokonanie korekty liczby godzin praktyk i odpowiadających im punktów.	Od roku akademickiego 2020/2021 dokonano korekty liczby godzin praktyk (z 480 h do 720 h i docelowo do 960 h) oraz przyporządkowanych im punktów ECTS (z 16 do 30 i docelowo do 36) tak, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich przewidzianych na profilu praktycznym efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni; • Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za kierunek; • Syllabus dla praktyk.
Analiza sylabusów poszczególnych przedmiotów wskazała, iż zbyt mało jest metod takich jak projekty, czy gry symulacyjne prowadzonych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Zaleca się zwiększenie liczby zajęć o charakterze warsztatowym i projektowym kształtujących umiejętności właściwe dla praktycznego profilu studiów.	Jednostka wskazała zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Zajęcia te stanowią 112 pktów ECTS spośród 180. Proporcja ta wskazuje na spełnienie wymogów określonych w par 3 ust 5 wskazujących, że na profilu praktycznym zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne winny przekraczać 50% liczby punktów ECTS (stanowi bowiem 62%). W treści sylabusów przedmiotów wskazanych jako kształtujących umiejętności praktyczne zawarte są metody, które odnoszą się do kształtowania oraz weryfikowania umiejętności praktycznych. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni; • Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za kierunek; • Program studiów; • Syllabusy przedmiotów.
Studenci uczestniczą w zajęciach seminarium dyplomowego, w ramach którego realizują studia literaturowe oraz badania empiryczne. W ramach tego seminarium nie są kształtowane umiejętności obróbki i analizy danych statystycznych przy użyciu metod statystyczno-ekonometrycznych, co związane jest z brakiem odpowiedniego przygotowania praktycznego na zajęciach ze <i>statystyki</i> oraz <i>ekonometrii</i>, które mają charakter zbyt teoretyczny i nie uczą posługiwania się odpowiednim oprogramowaniem. Konieczna jest korekta programu seminariów, tak, aby były stosowane	Dokonano modyfikacji regulaminu dyplomowania, uwzględniając w nich konieczność stosowania metod statystyczno-ekonometrycznych oraz zaleciła wykorzystanie literatury obcojęzycznej. Dokonano korekty programu seminariów oraz zobligowano promotorów do stosowania, zgodnie z procedurą dyplomowania metod statystyczno-ekonometrycznych oraz literatury obcojęzycznej. Przeprowadzono cykl warsztatów pt. „Praktyczny kurs dotyczący zastosowania

między innymi: analizy przypadków z wykorzystaniem danych statystycznych przy użyciu metod statystyczno-ekonometrycznych, a także wprowadzenie wymogu korzystania ze źródeł obcojęzycznych.	narzędzi statystyczno-ekonometrycznych do analizy danych”. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni; • Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za kierunek; • Losowo wybrane prace etapowe; • Losowo wybrane prace dyplomowe.
---	--

Ocena skuteczności działań naprawczych:

W ocenie ZO PKA działania podjęte przez Uczelnię można uznać za skuteczne.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zalecenie	Działania naprawcze
Korekta metod weryfikacji i oceny osiąganych przez studentów efektów uczenia się, w taki sposób, aby zapewniały właściwą weryfikację oraz ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Przykładowo prace testowe nie weryfikują w wystarczającym stopniu osiągnięcia efektów z zakresu praktycznych umiejętności. Zasadne jest zidentyfikowanie nieprawidłowości występujących przy ocenie prac etapowych, które negatywnie wpływają na możliwości weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się. Konieczne jest usunięcie nieprawidłowości występujących przy ocenie prac etapowych.	Zalecano wykładowcom zwiększenie liczby praktycznych metod weryfikacji efektów uczenia się. Przegląd prace etapowych dokonany przez ZO PKA potwierdza skuteczność wprowadzonych zmian. Metody weryfikacji prac etapowych udostępnionych przez Uczelnię obejmowały wszystkie efekty uczenia się w przypadku zajęć laboratoryjnych. W przypadku zajęć wykładowych w jednym przypadku weryfikacja była oparta na teście umożliwiającym weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy, w drugim przypadku na kolokwium pisemnym umożliwiającym weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności. Wg nowego regulaminu dyplomowania: recenzje piszą profesory, obowiązkowo musi być aspekt praktyczny, musi być wykorzystywane metody statystyczne i ekonometryczne. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni; • Prace etapowe (załącznik);

	• Spotkanie z kadrą i osobami odpowiedzialnymi za kierunek.
Korekta tematyki prac dyplomowych do zakresu kształcenia, zakładanych efektów uczenia się, poziomu i profilu studiów.	Wprowadzono dwustopniową weryfikację tematów prac dyplomowych, przez: (1) zaopiniowanie tematu przez samodzielnego pracownika naukowego Katedry Ekonomii, (2) zatwierdzanie tematu przez Radę Kierunku Ekonomii. Wprowadzono nowy regulamin prac dyplomowych. Przegląd zatwierdzonych tytułów prac do obrony w roku akademickim 2020/21 wskazuje, iż można uznać, że prace są osadzone w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której docelowo ma być przyporządkowany kierunek. Źródła: • Raport z działań naprawczych Uczelni; • Wykaz zatwierdzonych tytułów prac dyplomowych z profilu praktycznego, przewidzianych do brony w roku akademickim 2020/2021.
Zweryfikowanie zasad przygotowywania prac dyplomowych, tak, aby zostały wyeliminowane błędy w tych pracach takie jak: brak zdefiniowania celu pracy i metod badawczych, brak wystarczającego odniesienia do prac naukowych, niewystarczająca liczba pozycji literatury krajowej i obcojęzycznej, zmarginalizowanie części empirycznej, czy błędy formalne i stylistyczne.	Zweryfikowano przygotowanie prac dyplomowych w celu wyeliminowania wskazanych w zaleceniu błędów. Przegląd prac dyplomowych dokonany przez ZO PKA potwierdza skuteczność wprowadzonych zmian. Udostępnione przez Uczelnię prace dyplomowe nie zawierały istotnych błędów dotyczących: – braku zdefiniowania celu pracy – braku zdefiniowania metod badawczych, – braku wystarczającego odniesienia do prac naukowych, – niewystarczającej liczby pozycji literatury krajowej i obcojęzycznej, – zmarginalizowania części empirycznej, – błędów formalnych i stylistycznych Źródła: • Regulamin dyplomowania wraz z pytaniami kierunkowymi; • Prace dyplomowe (załącznik);

	Spotkanie z kadrą i osobami odpowiedzialnymi za kierunek.
--	---

Ocena skuteczności działań naprawczych:

W ocenie ZO PKA działania podjęte przez Uczelnię można uznać za skuteczne.

Zespół oceniający dokonał oceny prac dyplomowych i prac etapowych, celem uzyskania źródła dla oceny skuteczności działań naprawczych.

Prace dyplomowe:

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Julia Jóźwiak (89899)
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia pierwszego stopnia, stacjonarne, 2019/20
Kierunek / specjalność	Ekonomia / finanse i rachunkowość
Tytuł pracy dyplomowej	Społeczna odpowiedzialność biznesu w kształtowaniu wizerunku przedsiębiorstwa na przykładzie firmy Rossmann
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr Ewa Dziawgo, 5,0
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	dr hab. Mirosław Lech Geise, prof. nadzw., 4,5
Średnia ze studiów	4,66
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	5,0
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Cele, metody i weryfikacja hipotez pracy 2. Rodzaje i podział budżetu przedsiębiorstw 3. Wskaźniki rentowności przedsiębiorstwa. Tendencje i ich interpretacje
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Celem pracy było wskazanie zależności między zaangażowaniem społecznym przedsiębiorstwa a kształtowaniem jego pozytywnego wizerunku wśród interesariuszy. Praca została podzielona na trzy rozdziały: (1) Istota społecznej odpowiedzialności biznesu, (2) ROSSMANN –

	studium przypadku zastosowania koncepcji CSR w kreowaniu wizerunku firmy, (3) Analiza badań własnych dotyczących wpływu CSR na wizerunek firmy. Praca została oparta na badaniach własnych autorki. Jako narzędzie został wykorzystany kwestionariusz ankiety. Badanie zostało przeprowadzone na próbie 460 osób – klientów drogerii Rossmann w Nakle nad Notecią. Praca liczy 88 strony. Bibliografia jest rozbudowana, zostały wykorzystane 2 źródła obcojęzyczne.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK/ NIE ⁴
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK/ NIE
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK/ NIE
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK/ NIE
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	TAK/NIE /NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	zasadne

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Monika Szymandera, 91050
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie)	studia pierwszego stopnia, niestacjonarne, 2019/20
Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	
Kierunek / specjalność	Ekonomia / finanse i rachunkowość

Tytuł pracy dyplomowej	Społeczna odpowiedzialność biznesu w strategiach rozwojowych firm regionu kujawsko-pomorskiego
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. ndzw. , 5, 0
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	dr Ewa Dziawgo, 4,5
Średnia ze studiów	4,53
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	5,0
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Społeczna odpowiedzialność biznesu 2. Aktywa a pasywna polityka fiskalna. Zalety i wady 3. Statystyki opisujące główne cechy rozkładu zmiennej losowej
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Celem niniejszej pracy dyplomowej było zbadanie występowania w strategiach rozwojowych firm koncepcji biznesu społecznie odpowiedzialnego. Praca podzielona została na cztery rozdziały: (1) Istota społecznej odpowiedzialności biznesu, (2) Przedsiębiorczość na Kujawach i Pomorzu, (3) Społeczna odpowiedzialność biznesu w województwie kujawsko-pomorskim, (4) CSR w opinii ankietowanych z regionu kujawsko-pomorskiego – badania sondażowe. Praca zawiera badania własne autorki zrealizowane w oparciu ankietę przeprowadzającą w formie zdalnej na próbie 31 osób. Praca liczy 81 strony. Zawiera źródła obcojęzyczne.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK/NIE⁴
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK/NIE
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK/NIE

d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK/NIE
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	TAK/NIE /NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	zasadne

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Paulina Dziedziech (89889)
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia pierwszego stopnia Stacjonarne (profil ogólnoakademicki, obrona w roku 2020)
Kierunek / specjalność	Ekonomia / finanse i rachunkowość
Tytuł pracy dyplomowej	Bariery działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w polskim przemyśle przetwórczym
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr Agnieszka Szczepkowska-Flis – 5,0
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	dr hab. Sławomir Kamosiński prof. uczelni – 5,0
Średnia ze studiów	4,25
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	5,0
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1.Rola przemysłu w rozwoju gospodarki – 5,0 2.Koszty wg typów działalności przedsiębiorstwa – 5,0 3.Główne bariery działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa – 5,0
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Tematem pracy jest działalność innowacyjna podmiotów produkcyjnych i jej bariery. Tematyka pracy jest zgodna z kierunkiem oraz profilem (ogólnoakademickim) studiów. Praca zajmuje 62 strony. Praca składa się z trzech rozdziałów, wstępu i zakończenia oraz wykazów literatury, rysunków i wykresów.

	We wstępie uzasadniono wybór tematu pracy, określono cel pracy, pytania badawcze, zastosowane metody; dokonano też charakterystyki struktury pracy. Rozdział pierwszy (ok 10 stron) zawiera zagadnienia charakteryzujące istotę, rodzaje i uwarunkowania innowacji. Rozdział drugi (ok 14 stron) dotyczy przeglądu dotychczasowych badań w zakresie barier działalności innowacyjnej przedsiębiorstw. Rozdział trzeci (ok 25 stron) to część empiryczna pracy ujmująca prostą graficzną prezentację danych GUS (wyników badania ankietowego przeprowadzonego przez GUS). Wątpliwości budzi zastosowana metoda (a właściwie brak zastosowania jakichkolwiek metod badawczych). W zakończeniu zawarto syntezę prowadzonych badań – zarówno w ujęciu teoretycznym, jak i empirycznym. Struktura pracy oraz jej zawartość odpowiada przyjętemu tematowi badawczemu oraz problemom badawczym. Praca jest napisana odpowiednim językiem, z wykorzystaniem właściwej terminologii i poprawnie pod względem językowo-stylistycznym oraz edycyjnym. W pracy wykorzystano zróżnicowane formy prezentacji treści – słowne, tabelaryczne, graficzne. Kontrola antyplagiatowa wykryła 23% wskaźnik powtórzeń (przy niskim poziomie podobieństwa) głównie z repozytorium prac. Wykorzystana w pracy literatura (ok. 30 pozycji) jest adekwatna do tematu pracy i aktualna. W ramach wykorzystanej literatury są pozycje w języku obcym.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK/NIE⁴
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK/NIE-
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK/NIE

d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK/NIE
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Praca została oceniona w sposób odpowiedni chociaż żadna z osób oceniających pracę nie zwróciła uwagi na brak stosowanych metod badawczych i z tego względu mogą zostać uznane za zawyżone

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Krzysztof Rode (91045)
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia pierwszego stopnia Niestacjonarne (profil ogólnoakademicki, obrona w roku 2021 - styczeń)
Kierunek / specjalność	Ekonomia
Tytuł pracy dyplomowej	Przebieg koniunktury w Polsce 2015-2019
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr hab. Mirosław Geise prof. uczelni - 4,0
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	dr Agnieszka Szczepkowska-Flis - 4,0
Średnia ze studiów	3,82
Ocena z egzaminu dyplomowego	4,33
Ocena końcowa na dyplomie	4,0
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Źródła przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa – 4,0 2. Analiza progów rentowności – 4,0 3. Główne cele pracy i zastosowane metody badawcze – 5,0
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Tematem pracy jest koniunktura gospodarcza i jej przebieg w okresie ostatnich 5 lat. Tematyka pracy jest zgodna z kierunkiem studiów. Praca zajmuje 79 stron.

	Praca składa się z trzech rozdziałów, wstępu i zakończenia oraz wykazów literatury, rysunków i wykresów. We wstępie uzasadniono wybór tematu pracy, określono cel pracy, pytania badawcze, zastosowane metody; dokonano też charakterystyki struktury pracy. Rozdział pierwszy (ok 25 stron) odnosi się do istoty koniunktury i cykli koniunkturalnych. Rozdział drugi (ok 20 stron) zawiera zagadnienia charakteryzujące rynku pracy, funkcjonowanie rynku pracy a sytuacja ogólnogospodarcza. Rozdział trzeci (ok 25 stron) to część empiryczna pracy ujmująca prostą graficzną prezentację danych GUS. Dodatkowo zastosowano metody statystyczne: korelację, współczynnik determinacji (R^2 kwadrat). W zakończeniu zawarto syntezę prowadzonych badań – zarówno w ujęciu teoretycznym, jak i empirycznym. Struktura pracy oraz jej zawartość odpowiada przyjętemu tematowi badawczemu oraz problemom badawczym. Praca jest napisana odpowiednim językiem, z wykorzystaniem właściwej terminologii i poprawnie pod względem językowo-stylistycznym oraz edycyjnym – jednak na poziomie podstawowym. W pracy wykorzystano zróżnicowane formy prezentacji treści – słowne, tabelaryczne, graficzne. Dostrzeżono szereg niedociągnięć edycyjnych (głównie w rozdziale trzecim). Kontrola antyplagiatowa wykryła 5% wskaźnik powtórzeń (przy niskim poziomie podobieństwa) głównie z repozytorium prac. Wykorzystana w pracy literatura (ok. 30 pozycji) jest adekwatna do tematu pracy i aktualna. W ramach wykorzystanej literatury jest pozycja w języku obcym.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu praktycznego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK/NIE⁴
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK/NIE-
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK/NIE

d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK/NIE
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Praca została oceniona w sposób odpowiedni – w recenzjach zwrócono na niedociągnięcia pracy

Prace etapowe:

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	Ekonometria
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Dr Tatiana Walkowiak
Rok akademicki	2020/2021
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	ekonomia, I stopień, stacjonarne i niestacjonarne, 2 rok, 3 semestr, semestr zimowy
Ocena:	
a. formy prac etapowych	kolokwium z podziałem na grupy, pisane w formie synchronicznej na platformie MS Teams
b. zgodności tematyki prac z sylabusem przedmiotu/modułu kształcenia	Tematyka zgodna z sylabusem
d. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Metody weryfikacji umożliwiające weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności, brak weryfikacji efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych.
e. zasadność oceny	zasadne, oceny zróżnicowane

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	Statystyka w ekonomii
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Dr Tatiana Walkowiak

Rok akademicki	2019/2020
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	Ekonomia/podstawowe/stacjonarne/stopień pierwszy/rok pierwszy/semestr drugi
Ocena:	
a. formy prac etapowych	Dla laboratorium: Prace pisemne – samodzielne ręczne (lub wykorzystanie excela) dokonywanie przeliczeń– trzy zadania obejmujące wyznaczenie 1) podstawowych statystyk opisowych, 2)korelacji, testów chi kwadrat. Na pracach widoczne są korekty i oceny egzaminatora naniesione czerwonym kolorem Dla wykładu: test wiedzy (zrealizowany na wirtualnym kampusie) – 15 pytań
b. zgodności tematyki prac z sylabusem przedmiotu/modułu kształcenia	Tematyka zgodna z sylabusem
d. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Metody weryfikacji zastosowane dla zaliczenia laboratorium pozwalają zweryfikować wszystkie efekty uczenia (wiedzy, kompetencji, umiejętności) Metody weryfikacji zastosowane dla zaliczenia wykładu pozwalają zweryfikować efekty uczenia się w zakresie wiedzy
e. zasadność oceny	Oceny zróżnicowane od niedostateczny do bardzo dobry, ale dominują oceny dobry i bardzo dobry

4. Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikających ze zmian przepisów prawa.

Uczelnia w okresie pomiędzy uchwaleniem przez Prezydium PKA zaleceń, co wynika z Uchwały nr 385/2020, podjęła wszelkie możliwe działania pozwalające na ich skuteczną realizację. W ocenie zespołu oceniającego PKA, na dzień wizytacji w Uczelni (15 czerwca 2021r.) wszystkie zalecenia zostały zrealizowane.

5. Podsumowanie i propozycja oceny spełnienia kryteriów, w odniesieniu do których zostały sformułowane zalecenia wymienione we wskazanej uchwale.

5.1. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Ocena stopnia spełnienia kryterium w uchwale nr 385/2020r. Prezydium PKA z dnia 2 lipca 2020r. kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium po przeprowadzeniu oceny realizacji zaleceń ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	spełnione częściowo	spełnione
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	spełnione częściowo	spełnione
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	spełnione częściowo	spełnione
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	spełnione	spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	spełnione	spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	spełnione	spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	spełnione	spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	spełnione	spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	spełnione	spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	spełnione	spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.